

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عن علي بن الحسين عليه السلام قال:

﴿لَوْ يَعْلَمُ النَّاسُ مَا فِي طَلَبِ الْعِلْمِ لَطَلَبُوهُ وَ لَوْ بِسَفْكِ الْمُهَجِ وَ خَوْضِ اللَّجِجِ﴾

الكافي، جلد ۱، صفحه ۳۵

امام خامنه‌ای مدظله‌العالی:

درس خواندن و تهذیب اخلاق و هوشیاری سیاسی همراه با تلاش‌های انقلابی،
وظائفی هستند که دختران و پسران این نسل باید آنها را هرگز فراموش نکنند. ۱۳۹۸/۹/۲۴

عنوان:

غیرت؛ صفت خاص الهی

شناسنامه مطلب	
e-m-6	کد مطلب
منطق/قیاس	موضوع
معانی/استفهام، بدیع/سرفات شعریه	موضوع مرتبط
علمی/علوم عقلی/منطق/کمک آموزشی/دانش منطق/سؤال و تمرین	رده
غیرت، صفات الهی، قضیه مستقیمه، قضیه منحرفه، تحویل قضایا، قیاس مضمّر، تلمیح، استفهام انکاری، انشا، اخبار، استدلال	برچسب

پایگاه تزکیه‌ای، علمی، بصیرتی و مهارتی نُمُو

nomov.ir

در این خبر شریف کدام قضیه از ارکان قیاس ذکر نشده است؟

«قال رسول الله ص ما من أحد أغیر من الله تبارك و تعالی و من

أغیر ممن حرم الفواحش ما ظهر منها و ما بطن»^۱

جمله اول خبر مدعا و به تعبیر مناطقه مطلوب است (قضیه سوم یا همان نتیجه) و جمله دوم هم اگرچه به ظاهر انشائی است و به کار استدلال و کشف مجهول نمی‌خورد اما چون استفهامش، انکاری است در حکم یک قضیه خبری سلبی است یعنی می‌شود «لیس احد اغیر ممن حرم الفواحش ما ظهر منها و ما بطن» و این را هم جهت رسیدن به حد وسط (یعنی محرّم الفواحش بدون «من») به یک قضیه مستقیمه تحویل می‌کنیم یعنی «من حرم الفواحش لیس احد اغیر منه» (قضیه دوم یا همان کبری).

پس قیاس ما مضمّر است^۲ و قضیه محذوفه نیز در آن صغری است یعنی «الله

تبارک و تعالی حرم الفواحش ما ظهر منها و ما بطن».

^۱ تلمیح است به آیه ۱۵۱ سوره مبارکه انعام.

^۲ بحار الأنوار (ط - بیروت)، ج ۶، ص: ۱۱۰.

^۳ المنطق (اثر علامه محمدرضا المظفر)، مبحث خاتمة فی لواحق القیاس.